

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการออกแบบเพื่อส่งเสริม
ทักษะการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน
Design-Based Learning Management to Promote
Classroom Activity Skills

เอกลักษณ์ เทพวิจิตร Akekalak Tapwijitr

คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding author, e-mail: Tapwijitr@gmail.com

Received June 15, 2025; Revised March 30, 2026; Accepted: April 29, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน พบว่า การออกแบบกิจกรรมในชั้นเรียนที่หลากหลายช่วยเพิ่มความสนใจและการมีส่วนร่วม เนื่องจากครูผู้สอนจะต้องสร้างบรรยากาศภายในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนิสิตเพื่อให้นิสิตเกิดประสบการณ์ใหม่ๆ จากสิ่งรอบตัวที่สามารถสร้างทักษะการเรียนรู้จากการสื่อสาร สัมผัส และการลงมือปฏิบัติผ่านการร่วมมือกันในการออกแบบชั้นเรียนร่วมกัน การทำงานกลุ่มยังช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ระหว่างนิสิตและทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่ส่งเสริมทักษะในการเรียนรู้ของนิสิต ขั้นตอนที่ 3 การสื่อสารประกอบการสอนที่ทันสมัยและนำเทคโนโลยีมาบูรณาการการสอนในชั้นเรียน และ ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้; การคิดเชิงออกแบบ; ทักษะการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน

Abstract

This academic article aims to study the learning management based on design thinking to promote classroom activity organizing skills. It was found that: Designing a variety of classroom activities can increase students' interest and engagement because teachers must create a classroom atmosphere that is conducive to students' learning so that students gain new experiences. From the surroundings that can create learning skills from communication, touch and practice through collaboration in designing a classroom together, group work also helps to build good relationships between students and makes learning more effective. It

consists of 4 steps as follows: Step 1: Study the components of classroom learning activities. Step 2: Design classroom learning that promotes students' learning skills. Step 3: Modern teaching communication and integration of technology into classroom teaching, and Step 4: Continuous measurement and evaluation of learning outcomes to increase efficiency in classroom learning management.

Keywords: Learning management; Design thinking; Classroom activity organizing skills

บทนำ

การจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันไม่เพียงแต่เน้นการถ่ายทอดความรู้จากครูสู่นักเรียน แต่ยังมุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีส่วนร่วมจากนักเรียนและส่งเสริมทักษะในการจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ การออกแบบการเรียนการสอนที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของนักเรียน นอกจากนี้ยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดวิสัยทัศน์ด้านการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อส่งเสริมพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่นรวมถึงมีทักษะสื่อสาร มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองให้เกิดเป็นนวัตกรรมนักคิดซึ่งเป็นหัวใจสำคัญขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติจึงได้กำหนดแผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี (2561-2580) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562) นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานข้อกำหนดคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์เพื่อให้เกิดทักษะ 9 ประการ ประกอบด้วย 1) การบูรณาการความรู้ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 3) การบริหารการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน 4) การผลิตสื่อและนวัตกรรมให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน 5) การใช้เทคนิคการสอน 6) การวัดประเมินผล 7) การพัฒนาชั้นเรียนด้วยการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน 8) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน 9) รายงานผลการจัดการเรียนรู้ต่อสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เพราะฉะนั้นการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนที่สามารถกระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดการออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นการส่งเสริมทักษะการจัดกิจกรรมจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่กระตือรือร้นและมีความหมาย

การบริหารจัดการในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพจะต้องครอบคลุมถึงองค์ประกอบที่สำคัญในการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะของผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ในรายวิชานั้นๆ จะต้องอาศัยเทคนิควิธีการสอนต่างๆ เข้ามาบูรณาการสอนให้เกิดแบบแผนหรือขั้นตอนในการสอนสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ (ทิศนา แคมมณี, 2553) นอกจากนี้ระบบการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนนั้นจะต้องสอดคล้องกับแผนภูมิรูปภาพที่มีความสัมพันธ์กันที่หลากหลาย เช่น รูปจำลอง สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ และการบูรณาการการสอนจากหลายศาสตร์ของครูผู้สอนนั้นจะต้องแสดงความเชื่อมโยงกันเหมือนกับรูปแบบทางคณิตศาสตร์ (มาลี สืบกระแสน, 2552) ที่เป็นแนวทางในการดำเนินเป็นขั้นตอนและระบบแบบแผน

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ๆ และผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนนั้น (สุมน อมรวิวัฒน์, 2533) เกิดขึ้นจาก

กระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติซึ่งผู้สอนต้องจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร และการปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะการสอนให้เกิดเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนแนวคิดให้เป็นมืออาชีพ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงรุก รวมถึงการถ่ายทอดความรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้ด้านกิจกรรมไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ทิศนา ขัมมณี ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนผ่านกระบวนการสอนโดยใช้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านปัญญาเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (ทิศนา ขัมมณี, 2540) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์นั้นจะต้องอาศัยการใช้สื่อประกอบการสอนในระหว่างการทำกิจกรรมการสอนเสมือนว่าเป็นการทดสอบการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลาเกี่ยวกับความสนใจในเนื้อหาสาระที่เรียนโดยครูผู้สอนนั้นจะต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชานั้นผ่านการกำหนดเนื้อหาที่สอน การใช้เทคนิควิธีการสอน รวมถึงการออกแบบการเรียนการสอนในชั้นเรียน อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่ดีจะต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์รวมถึงการสร้างเชื่อมั่นในการเรียนรู้ของผู้เรียนนอกจากนี้ครูผู้สอนจะต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรมและจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถบูรณาการความรู้ในวิชาชีพครูและวิชาเอกสู่การปฏิบัติการสอนโดยใช้กลยุทธ์การสอนเพื่อให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆได้ สามารถวัดและประเมินผลและนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน การพัฒนากระบวนการ เพื่อเป็นกรอบนำทางที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างหลากหลาย มีลำดับขั้นตอนที่ต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ มีความเป็นเหตุเป็นผล และสามารถแก้ไขปัญหของผู้เรียนได้ การสอนเป็นพฤติกรรมทางธรรมชาติของมนุษย์ เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเชื่อ ทักษะ และเจตคติ ด้วยวิธีการต่างๆ ปัจจุบันการเรียนการสอนถือเป็นศาสตร์อย่างหนึ่งผ่านการนำหลักการของการเรียนรู้ (Learning) และหลักการสอน (Instruction) สู่การวางแผน (Planning) เพื่อแก้ไขปัญหาหรือเพิ่มประสิทธิภาพของผู้เรียน (Learner) โดยคำนึงถึง 3 สิ่งด้วยกัน ได้แก่ กระบวนการ (Method) สื่อ (Media) และผู้เรียน (Learner) (ฤกษ์พนธ์ เลิศบำรุงชัย, 2564)

ดังนั้นบทความวิชาการเรื่องนี้ผู้เขียนจึงสนใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน ผ่านการนำเสนอเกี่ยวกับแนวคิดการออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน การออกแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการจัดกิจกรรม และการใช้สื่อประกอบการสอน

แนวคิดการออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน

การออกแบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้นต้องคำนึงถึงลักษณะของนักเรียนและกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนแต่ละคน แนวคิดการออกแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนจะต้องพิจารณาหลายปัจจัยที่สำคัญดังนี้

1.1 การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน การออกแบบกิจกรรมในชั้นเรียนที่หลากหลายและมีความหมายสามารถช่วยเพิ่มความสนใจและการมีส่วนร่วมของนักเรียนได้ ตัวอย่างของกิจกรรมที่สามารถจัดในชั้นเรียน ได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม, การทำโครงการ, เกมการเรียนรู้, หรือการทำงานร่วมกันในกลุ่มย่อย กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะการคิดเชิงวิพากษ์, การทำงานร่วมกัน, และการแก้ไขปัญหา ตามบทความของ BREAK THROUGH PROVIDENCE กล่าวว่า การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนเป็นแนวทางในการสร้างองค์ความรู้ด้วยวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพสำหรับครูยุคใหม่ถือว่าเป็นทักษะสำคัญของครูผู้สอนทุกคนที่จะต้องสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพรวมถึงการส่งเสริมความสำเร็จหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน (BREAK THROUGH PROVIDENCE, 2567) เนื่องจากในปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงตามยุคตามสมัย ครูผู้สอนจะต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้เกิดประสิทธิภาพอย่างรวดเร็ว ครูผู้สอนจะต้องรู้จักปรับตัวรวมถึงการพัฒนาเทคนิควิธีการสอนสมัยใหม่โดยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้รวมถึงการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ประกอบด้วย

1) การสร้างกฎระเบียบและข้อตกลงร่วมกัน การสร้างกฎระเบียบและข้อตกลงร่วมกันในชั้นเรียนเป็นพื้นฐานสำคัญของการจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ เพื่อให้พวกเขารู้สึกเป็นเจ้าของและมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตาม กฎระเบียบควรมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสมเหตุสมผล โดยครูต้องอธิบายเหตุผลและความสำคัญของแต่ละกฎให้นักเรียนเข้าใจ

2) การจัดการพื้นที่และสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน การจัดการพื้นที่และสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนมีผลต่อพฤติกรรมและการเรียนรู้ของนักเรียน ครูควรจัดพื้นที่ให้เอื้อต่อการทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การจัดโต๊ะเรียนแบบกลุ่มเพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกัน หรือการจัดพื้นที่สำหรับการทำงานเดี่ยว จะช่วยสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสบายและสมาธิของนักเรียน

3) การใช้เทคนิคการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นกุญแจสำคัญในการจัดการชั้นเรียน ครูควรใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และเหมาะสมกับวัยของนักเรียน การใช้ น้ำเสียงที่หลากหลายและการใช้ภาษากายที่เหมาะสมจะช่วยดึงดูดความสนใจและสื่อสารอารมณ์ได้ดียิ่งขึ้นรวมถึงการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน

4) การจัดการพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การจัดการพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เป็นความท้าทายที่ครูต้องเผชิญในชั้นเรียน ครูควรมีแนวทางที่ชัดเจนในการจัดการปัญหาพฤติกรรม โดยเน้นการป้องกันและการแก้ไขอย่างสร้างสรรค์ การสังเกตและระบุสาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญจะช่วยรักษาบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีในชั้นเรียน

5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบของนักเรียน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบของนักเรียนเป็นกลยุทธ์สำคัญในการจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ ครูควรสร้างโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง เช่น การให้นักเรียนเลือกหัวข้อโครงงาน การมอบหมายบทบาทหน้าที่ในชั้นเรียน หรือการให้นักเรียนประเมินผลงานของตนเองและเพื่อน การใช้วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น การเรียนรู้แบบโครงงาน

หรือการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะช่วยกระตุ้นการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบของนักเรียน รวมถึงความเป็นผู้นำของนักเรียน

ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนถือว่าเป็นการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนรวมถึงการใช้สื่อการสอนใหม่ๆเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบกิจกรรม เพราะว่าการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนจึงจะต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการมีส่วนร่วมในการชั้นเรียน เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดความสามัคคีกัน รวมถึงกล้าแสดงออกและเป็นผู้นำทางาการเรียนรู้ได้ เนื่องจากครูผู้สอนจะต้องสร้างบรรยากาศภายในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ใหม่ๆจากสิ่งรอบตัว

1.2. แนวคิดการออกแบบการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดจากการปฏิบัติจริงและการลงมือทำมากกว่าการเรียนรู้จากการรับฟังเพียงอย่างเดียว การออกแบบกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้ดีกว่า และเกิดการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมถือเป็นการถ่ายทอดประสบการณ์เรียนรู้ที่สามารถสร้างทักษะการเรียนรู้จากการสื่อสาร สัมผัส และการลงมือปฏิบัติผ่านการร่วมมือกันในการออกแบบชั้นเรียนร่วมกัน เพื่อให้เกิดแนวทางในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ เช่น การออกแบบกิจกรรมในชั้นเรียน การออกแบบเนื้อหา รายวิชาหรือการเรียนลำดับรายวิชา เพราะฉะนั้นการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้จึงเป็นแนวทางในการวางแผนประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีระบบและเป็นขั้นตอนผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้จากเนื้อหาการสอน เทคนิควิธีการสอน สื่อประกอบการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อให้ส่งข้อมูลไปสู่ผู้เรียนให้เกิดองค์ความรู้ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายดังนี้ (ชนปวิวัติ น้อยนาง, 2561)

1) การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายในการเรียนรู้

2) การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียนให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะความสามารถจากการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามที่ได้กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

3) ผู้เรียนจะเรียนรู้เนื้อหาวิชานั้น ๆ ได้ดีที่สุดอย่างไร ควรใช้วิธีการและกิจกรรมการเรียนรู้ อะไรที่จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ และมีสิ่งใดที่ต้องคำนึงถึงบ้าง

4) เมื่อผู้เรียนเข้าสู่กระบวนการเรียน จะทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนมีการเรียนรู้เกิดขึ้น และประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ จะใช้วิธีใดประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

การออกแบบการเรียนการสอนจะต้องเริ่มต้นจากการคิดวางแผนการสอนรวมถึงการพิจารณาไตร่ตรองเกี่ยวกับผู้เรียน ห้องเรียน และระดับชั้นเรียนรวมถึงการกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนผ่านกระบวนการสอนด้วยเทคนิควิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดกิจกรรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.3. การส่งเสริมการทำงานกลุ่มและการเรียนรู้ร่วมกัน การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสาร การฟังและแสดงความคิดเห็น การจัดการเวลา และการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการพัฒนาผู้นำและการทำงานในสังคม การทำงาน

กลุ่มยังช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่กระตือรือร้นระหว่างนักเรียน และทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังที่ พรทิพย์ พูลปั้น และวันเพ็ญ บุตรพรม (2563) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจากสิ่งที่ได้กระทำไปเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยธรรมชาติของมนุษย์แต่ละบุคคลที่แตกต่างกันโดยบทบาทของผู้เรียนจะเพิ่มเข้ามา คือ การเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ในการจัดการเรียนการสอนถือว่าเป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำก่อให้เกิดองค์ความรู้จากประสบการณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติรวมถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้านการอ่าน เขียน การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ดังนั้นเราจะต้องใช้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากความชำนาญ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายในระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ซึ่งครูจะมีบทบาทในการสอนและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนโดยตรง เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการลงมือทำกิจกรรมต่างๆ มากยิ่งขึ้น รวมถึงครูใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายผ่านการสอนให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการพูด สนทนา และการอภิปรายผลขององค์ความรู้ที่รับเป็นการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย

- 1) การดำเนินการสอนจะต้องให้ผู้เรียนได้เกิดประสบการณ์โดยตรงจากการลงมือปฏิบัติ
- 2) การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการค้นคว้าข้อมูล เช่น การวางแผน การลำดับเนื้อหา และการนำเสนอผลงาน
- 3) การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นความเชื่อมโยงกับรายวิชาต่างๆ
- 4) การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน
- 5) การจัดกระบวนการนำเสนอองค์ความรู้โดยกระบวนการกลุ่ม และร่วมกันสรุปประเด็นที่ได้รับจากการลงมือค้นคว้าข้อมูลความรู้

1.4. การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการส่งเสริมกิจกรรม การใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย รวมถึงเทคโนโลยีในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สามารถเพิ่มความน่าสนใจและการมีส่วนร่วมของนักเรียนได้มากขึ้น เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์, แอปพลิเคชันการเรียนรู้, หรือสื่อออนไลน์ต่างๆ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒผลกล่าวว่า การจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานของกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้เกิดประสิทธิภาพจะต้องนำสื่อเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒผล, 2563) ครูจะต้องมีเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ ในการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนการเรียนรู้ในระบบดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพให้มีทักษะด้านการถ่ายทอดความรู้ผ่านการใช้เทคโนโลยีในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการสะท้อนผลการเรียนรู้ไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานของเทคโนโลยีที่จะเชื่อมต่อการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้สอนอย่างมีความสัมพันธ์กัน ประกอบด้วย

- 1) การออกแบบวิธีการผ่านการใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย เพื่อสร้างความสนใจแก่ผู้เรียน

2) การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนจะต้องพิจารณาให้เกิดความเหมาะสมกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้และระดับชั้นเรียน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

3) การเลือกใช้สื่อวัสดุการสอนที่ทันสมัยในการบูรณาการกับวิธีการสอนสมัยใหม่เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจต่อเนื้อหาสาระการเรียนรู้

4) การประเมินผลการเรียนรู้ ผ่านเทคนิคการให้ข้อมูลอย่างเหมาะสมบนพื้นฐานในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5. การประเมินผลอย่างต่อเนื่อง การประเมินผลกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถตรวจสอบความเข้าใจและการพัฒนาทักษะของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินผลจะช่วยให้ครูสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนากิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนมากยิ่งขึ้น เช่น การใช้การประเมินผลจากการทำงานกลุ่ม หรือการประเมินผลจากการทำกิจกรรมในชั้นเรียน GEN Z MANPOWER กล่าวว่า การประเมินผลการทำงานและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้พนักงานและองค์กรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การประเมินผลอย่างเป็นระบบไม่เพียงแต่ช่วยวัดประสิทธิภาพของงานที่ทำเท่านั้น (GEN Z MANPOWER, 2567) แต่ยังเป็นโอกาสในการเรียนรู้และปรับปรุงเพื่อเพิ่มคุณภาพของงานในอนาคตอีกด้วย บทความนี้จะแนะนำวิธีการประเมินผลการทำงานและเทคนิคการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อความสำเร็จในระยะยาว ดังนี้

1) การตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน การประเมินผลการทำงานต้องเริ่มจากการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนก่อน หากเราไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจน เราจะไม่สามารถวัดผลการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การตั้งเป้าหมายแบบ SMART (Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound) จะช่วยให้เรามีแนวทางในการประเมินผลที่แม่นยำในกระบวนการจัดการเรียนการสอน

2) การใช้ตัวชี้วัดที่เหมาะสม (KPIs) ตัวชี้วัดประสิทธิภาพหลัก หรือ KPIs (Key Performance Indicators) เป็นเครื่องมือที่ช่วยวัดความสำเร็จของงานได้อย่างชัดเจน การเลือกใช้ KPIs ที่เหมาะสมกับประเภทงานจะช่วยให้เราสามารถติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

3) การประเมินผลแบบ 360 องศา การประเมินผลแบบ 360 องศาเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการรับข้อมูลย้อนกลับจากหลากหลายแหล่ง เช่น หัวหน้าหลักสูตร เพื่อนร่วมงาน และนักเรียน วิธีนี้ช่วยให้ครูมองเห็นภาพรวมของประสิทธิภาพการทำงานจากมุมมองที่หลากหลาย และทำให้ครูรู้จุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น การประเมินแบบนี้ยังช่วยส่งเสริมการสื่อสารภายในทีมและสร้างความร่วมมือในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4) การวิเคราะห์ผลและรับฟังข้อเสนอแนะ หลังจากประเมินผลการทำงานแล้ว ควรทำการวิเคราะห์ผลอย่างละเอียดการรับฟังข้อเสนอแนะจากหัวหน้าวิชาการและเพื่อนครูร่วมงานเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ครูได้เรียนรู้จากความผิดพลาดและพัฒนาตนเองเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง

5) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องหรือ Continuous Improvement เป็นกระบวนการที่เน้นการพัฒนาตนเองและทีมงานอย่างสม่ำเสมอ การปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องจะทำให้วิธีการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อบรมผลสำเร็จ

6) การตั้งแผนการพัฒนา หลังจากการประเมินผล ควรจัดทำแผนพัฒนาเพื่อปรับปรุงการทำงานในอนาคต การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาทักษะเพิ่มเติม หรือการเรียนรู้เทคนิคใหม่ ๆ เป็นส่วนสำคัญของแผนการพัฒนาเทคนิควิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

การออกแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการจัดกิจกรรม

การออกแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการส่งเสริมทักษะการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนมีผลกระทบที่สำคัญต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาทักษะทางสังคม การทำงานร่วมกัน การสื่อสาร การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา การออกแบบกิจกรรมที่หลากหลายและมีความหมายสามารถช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีและยั่งยืน ดังนั้นกระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่สามารถพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างครบถ้วนรอบด้านนั้น อาจารย์ต้องเป็นกัลยาณมิตร รักเมตตา เอาใจใส่ต่อผู้เรียนทุกคน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ เป็นขั้นตอนโดยต้องมีการวางแผนการสอนที่นำข้อมูลทั้งจากหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเน้นให้นักเรียนได้ฝึกคิด ปฏิบัติจริง แสวงหาความรู้เรียนรู้ร่วมกัน อาจารย์จัดการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงกับสภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และลักษณะที่พึงประสงค์ การจัดการเรียนการสอน จัดสิ่งแวดล้อมบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดความสุขความสำเร็จ และได้พัฒนาเต็มศักยภาพ ใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย และประเมินผลการเรียนทุกด้านอย่างต่อเนื่องด้วยเครื่องมือที่เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541) และลักษณะของการจัดกระบวนการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ใน 3 ระดับ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543)

1) ระดับผู้เรียน เป็นกระบวนการการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดหมายกิจกรรม และวิธีการเรียนรู้ ได้คิดเอง ปฏิบัติเอง รวมทั้งร่วมประเมินผลการพัฒนาการเรียนรู้ตามศักยภาพ ความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของแต่ละคน

2) ระดับห้องเรียน ดังนี้

2.1) ผู้เรียน

2.1.1) ได้คิดเอง ทำเอง ปฏิบัติเอง และสร้างความรู้ด้วยตนเอง ในเรื่องที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2.1.2) มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดหมาย กิจกรรม และวิธีการเรียนรู้สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

2.1.3) มีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาการเรียนรู้

2.2) ครูเป็นผู้วางแผนเบื้องต้น ทั้งเนื้อหาและวิธีการแก่ผู้เรียน จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้

3) ระดับนอกเหนือห้องเรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงศักยภาพและความต้องการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนทุกขั้นตอน ปัจจัย

สำคัญในการสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ นั้น มีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

(1) กระบวนการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ถ้าผู้เรียนมีโอกาสคิด ทำสร้างสรรค์ โดยที่ครูช่วยจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จัดสื่อ และสรุปสาระการเรียนรู้ร่วมกัน

(2) คำนึงถึงความต่างระหว่างบุคคล ในด้านความสามารถทางสติปัญญา อารมณ์ สังคม ความพร้อมของร่างกายและจิตใจ

(3) สาระการเรียนรู้ความสมดุล เหมาะสมกับวัย ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน และความคาดหวังของสังคม ทั้งนี้ผลการเรียนรู้จากสาระและกระบวนการจะต้องทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดี และมีความสุขในการเรียน

(4) แหล่งเรียนรู้มีหลากหลาย และเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งค้นคว้าหาความรู้ตามความถนัดความสนใจ

(5) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับครูและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตร ที่ช่วยเหลือเกื้อกูล และห่วงใย มีกิจกรรมร่วมกันในกระบวนการเรียนรู้คือแลกเปลี่ยนความรู้ ถกทอความคิด พิชิตปัญหาร่วมกัน

(6) ศิษย์มีคามศรัทธาต่อครูผู้สอน สาระที่เรียน รวมทั้งกระบวนการที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนใฝ่รู้ มีใจรักที่จะเรียนรู้ ทั้งนี้ครูต้องมีความเชื่อว่าศิษย์ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ และมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

(7) สาระและกระบวนการเรียนรู้ เชื่อมโยงกับเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัวของผู้เรียน จนผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง

(8) กระบวนการเรียนรู้มีความเชื่อมโยงกับเครือข่ายอื่น ๆ เช่น ชุมชน ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกันให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และได้รับประโยชน์จากการเรียนสูงสุด

นอกจากนี้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมยังช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลายและทันสมัย เพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับยุคดิจิทัล ทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องที่น่าสนใจและมีความสำคัญ

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดกิจกรรม ในชั้นเรียนพบว่าองค์ความรู้ใหม่ ดังภาพที่ 1

ภาพประกอบ 1 การออกแบบเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการกิจกรรมในชั้นเรียน

อธิบายรูปภาพได้ว่าการออกแบบกิจกรรมในชั้นเรียนที่หลากหลายและมีความหมายสามารถช่วยเพิ่มความสนใจและการมีส่วนร่วมของนักเรียนได้ ตัวอย่างของกิจกรรมที่สามารถจัดในชั้นเรียนได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม, การทำโครงการ, เกมการเรียนรู้, หรือการทำงานร่วมกันในกลุ่มย่อย กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะการคิดเชิงวิพากษ์, การทำงานร่วมกัน, และการแก้ไขปัญหา เนื่องจากครูผู้สอนจะต้องสร้างบรรยากาศภายในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ใหม่ๆ จากสิ่งรอบตัว การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริงและการลงมือทำมากกว่าการเรียนรู้จากการรับฟังเพียงอย่างเดียว การออกแบบกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้ดีกว่า และเกิดการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมถือเป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ที่สามารถสร้างทักษะการเรียนรู้จากการสื่อสาร สัมผัส และการลงมือปฏิบัติผ่านการร่วมมือกันในการออกแบบชั้นเรียนร่วมกัน เพื่อให้เกิดแนวทางในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ เช่น การออกแบบกิจกรรมในชั้นเรียน การออกแบบเนื้อหารายวิชาหรือการเรียงลำดับรายวิชา เนื่องจากการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสาร การฟังและแสดงความคิดเห็น การจัดการเวลา และการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการพัฒนาผู้นำและการทำงานในสังคม การทำงานกลุ่มยังช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน และทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงเทคโนโลยีในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สามารถเพิ่มความน่าสนใจและการมีส่วนร่วมของนักเรียนได้มากขึ้น เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์, แอปพลิเคชันการเรียนรู้, หรือสื่อออนไลน์ต่างๆ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน สิ่งที่สำคัญ คือ การประเมินผลกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถตรวจสอบความเข้าใจและการพัฒนาทักษะของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินผลจะช่วยให้ครูสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนากิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนมากยิ่งขึ้น เช่น การใช้การประเมินผลจากการทำงานกลุ่ม หรือการประเมินผลจากการทำ

กิจกรรมในชั้นเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลายและทันสมัย เพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับยุคดิจิทัล ทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องที่น่าสนใจและมีความสำคัญ

สรุป

การออกแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการส่งเสริมทักษะการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนถือเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ของนิสิตเพราะฉะนั้นการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและมีความหมาย ช่วยให้นิสิตสามารถพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ การทำงานร่วมกัน และการแก้ไขปัญหา การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนที่เหมาะสม ยังสามารถเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การออกแบบกิจกรรมเหล่านี้จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนานิสิตให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษณพงศ์ เลิศบำรุงชัย. (2564). *หลักการออกแบบการเรียนการสอน*. สืบค้นเมื่อวันที่ 3, พฤษภาคม 2568, จาก <https://touchpoint.in.th/instructional-design/>
- ชนปฎิวัติ น้อยนาง. (2561). *แนวความคิดการออกแบบและการจัดการเรียนรู้*. สืบค้นเมื่อวันที่ 3, พฤษภาคม 2568, จาก https://kanjadkan69.blogspot.com/2018/02/blog-post_15.html.
- ทิตินา แคมมณี. (2540). *การคิดและการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพมหานคร : โครงการพัฒนาการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี.
- ทิตินา แคมมณี. (2543). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรทิพย์ พูลปั้น และวันเพ็ญ บุตรพรม. (2563). การจัดการเรียนรู้ร่วมมือรวมพลังเชิงรุกในสังคมยุคศตวรรษที่ 21. *วารสารการจัดการทางการศึกษาปฐมวัย*. 2 (2): 80 -89.
- มาลี สืบกระแสน. (2552). การพัฒนารูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. *ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสยาม.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล (2563). *จากการเรียนรู้ออนไลน์สู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *การประกันคุณภาพการศึกษาเล่มที่ 1 แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา* สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *คุณภาพของครูสู่คุณภาพการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549). *คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สำนักงานมาตรฐานวิชาชีพ กลุ่มมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2533). *สมบัติพิพธ์ของการศึกษาไทย*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- BREAK THROUGH PROVIDENCE. (2567). *การจัดการชั้นเรียน วิธีการและกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพสำหรับครูยุคใหม่*. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน, จาก <https://breakthroughprovidence.org/education>.
- GEN Z MANPOWER. (2567). *วิธีการประเมินผลการทำงานและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง*. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2568, จาก <https://genzmanpower.com>.

